

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 312/2014

z dne 26. marca 2014

o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnavo odstopanj za plin v prenosnih omrežjih

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 6(11) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Nujna vzpostavitev povsem delujočega in povezanega notranjega trga z energijo, ki prispeva k zagotavljanju oskrbe gospodarstva Unije s cenovno dostopno in trajnostno energijo, je ključna za cilj večje konkurenčnosti in zagotavljanje, da vsi potrošniki lahko kupujejo energijo po najprivlačnejših cenah.
- (2) Za čim večje povezovanje trgov je pomembno, da pravila o izravnavi plina v prenosnih omrežjih olajšajo trgovanje s plinom v območjih izravnave in s tem prispevajo k likvidnosti trga. Ta uredba zato določa harmonizirana pravila za izravnavo v celotni Uniji, katerih cilj je zagotoviti uporabnikom omrežja, da lahko upravljajo svojo bilančno pozicijo v različnih območjih izravnave po celotni Uniji na gospodaren in nediskriminatoren način.
- (3) Ta uredba prispeva k razvoju konkurenčnega kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom v Evropski uniji, ki omogoča zagotavljanje prilagodljivosti plina iz katerega koli vira, da bo na voljo za nakup in prodajo prek tržnih mehanizmov, kar bo uporabnikom omrežja omogočilo učinkovito izravnavo njihovih portfeljev, operaterjem prenosnih sistemov pa uporabo prilagodljivosti plina pri izravnavi prenosnega omrežja.

(4) Uredba (ES) št. 715/2009 določa nediskriminatorna pravila za pogoje dostopa do prenosnih omrežij zemeljskega plina, da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga s plinom. Tržna pravila za izravnavo zagotavljajo finančne spodbude za uporabnike omrežja za izravnavo njihovih portfeljev prek obračunavanja odstopanj, ki odraža stroške.

(5) Uporabniki omrežja naj bi bili odgovorni za izravnavo svojih predaj s svojimi prevzemi, pri čemer so pravila o izravnavi namenjena spodbujanju kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom z vzpostavljenimi trgovalnimi platformami za boljše spodbujanje trgovanja s plinom med uporabniki omrežja in operaterjem prenosnega sistema. Operaterji prenosnih sistemov izvedejo preostalo izravnavo prenosnih omrežij, ki je potrebna. Pri tem naj bi operaterji prenosnih sistemov upoštevali razvrščanje po prednosti. Razvrščanje po prednosti je zasnovano tako, da operaterji prenosnih sistemov pridobivajo plin ob upoštevanju tako ekonomskih kot operativnih pogojev in uporabljajo produkte, ki jih je mogoče dobaviti iz najširše palete virov, vključno s produkti iz UZP in skladiščnih prostorov. Cilj operaterjev prenosnih sistemov naj bi bil zadovoljiti čim več svojih potreb po izravnavi odstopanj za plin prek nakupa in prodaje kratkoročnih standardiziranih produktov na kratkoročnem veleprodajnem trgu s plinom.

(6) Da bi uporabnikom omrežja omogočila izravnavo njihovih portfeljev za izravnavo, ta uredba določa tudi minimalne zahteve za posredovanje informacij za izvajanje tržnega režima izravnave odstopanj. Namen toka informacij, predvidenega v tej uredbi, je torej podpirati dnevni režim izravnave odstopanj in zagotavljati sklop informacij v podporo uporabniku omrežja pri obvladovanju njegovih tveganj in priložnosti na stroškovno učinkovit način.

(7) Poleg varovanja poslovno občutljivih informacij operaterji prenosnih sistemov po tej uredbi ohranijo zaupnost informacij in podatkov, ki se jim posredujejo za namen izvajanja te uredbe, in jih ne smejo delno ali v celoti razkriti tretjim osebam, razen v primeru in v obsegu, kot to dovoljuje zakon.

⁽¹⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 36.

- (8) Ta uredba je bila sprejeta na podlagi Uredbe (ES) št. 715/2009, ki jo dopolnjuje in je njen bistveni del. Sklici na Uredbo (ES) št. 715/2009 v drugih pravnih aktih se razumejo tudi kot sklici na to uredbo. Ta uredba se uporablja za neizvzete zmogljivosti večje nove infrastrukture, kjer je bilo odobreno izvzetje iz člena 32 Direktive 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ali člena 18 prejšnje Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/55/ES ⁽²⁾, v obsegu, v katerem uporaba te uredbe ni v neskladju s takšnim izvzetjem. Ta uredba se uporablja ob upoštevanju posebne narave povezovalnih plinovodov.
- (9) Ta uredba je bila vzpostavljena v skladu s postopkom iz člena 6 Uredbe (ES) št. 715/2009. Dodatno usklajuje pravila za izravnavo, določena v členu 21 Uredbe (ES) št. 715/2009, z namenom pospeševanja trgovanja s plinom.
- (10) Ta uredba vključuje določbe, ki se uporabljajo za operaterje distribucijskih sistemov in katerih cilj je uskladitev njihovih vlog, če in v obsegu, kot je to potrebno za ustrezno izvajanje teh določb.
- (11) Nacionalni regulativni organi in operaterji prenosnih sistemov bi morali upoštevati najboljše prakse in prizadevanja za harmonizacijo postopkov za izvajanje te uredbe. V skladu s členom 7 Uredbe (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ bi morala Agencija in nacionalni regulativni organi zagotoviti, da se pravila za izravnavo izvajajo v celotni Uniji na najbolj učinkovit način.
- (12) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega v skladu s členom 51 Direktive 2009/73/ES –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja kodeks omrežja, ki določa pravila glede izravnave odstopanj za plin, tudi z omrežjem povezana pravila glede postopkov napovedi, obračunavanja odstopanj, postopkov poravnave, povezanih s stroški dnevnega odstopanja, in operativne izravnave med omrežji operaterjev prenosnih sistemov.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 94).

⁽²⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/55/ES z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 98/30/ES (UL L 176, 15.7.2003, str. 57).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (UL L 211, 14.8.2009, str. 1).

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za območja izravnave znotraj meja Unije.
2. Ta uredba se ne uporablja za območja izravnave v državah članicah, ki uporabljajo odstopanja na podlagi člena 49 Direktive 2009/73/ES.
3. Ta uredba se ne uporablja za uskladitev, ki bi bila potrebna med dodelitvami in dejansko porabo, ugotovljeno kasneje na podlagi odčitkov s števecov končnih odjemalcev, ko se ti pridobijo.
4. Ta uredba se ne uporablja v izrednih razmerah, ko operater prenosnega sistema izvede določene ukrepe, opredeljene v veljavnih nacionalnih predpisih in na podlagi Uredbe (EU) št. 994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom ⁽⁴⁾.
5. Ustrezne pravice in obveznosti glede uporabnikov omrežja, ki izhajajo iz te uredbe, veljajo samo za tiste uporabnike, ki so sklenili pravno zavezujoč dogovor, bodisi pogodbo o prenosu ali kakšno drugo pogodbo, ki jim omogoča, da predložijo obvestila o trgovanju v skladu s členom 5.

Člen 3

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 Uredbe (ES) št. 715/2009, člena 3 Uredbe Komisije (EU) št. 984/2013 z dne 14. oktobra 2013 o oblikovanju kodeksa omrežja za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti v prenosnih sistemih plina in dopolnitvi Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ ter člena 2 Direktive 2009/73/ES. Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „območje izravnave“ pomeni vhodno-izhodni sistem, za katerega velja določen režim izravnave odstopanj in ki lahko vključuje distribucijske sisteme ali njihove dele;
2. „ukrep izravnave“ pomeni ukrep, ki ga sprejme operater prenosnega sistema, da bi spremenil pretok plina v prenosno omrežje ali iz njega, razen ukrepov v povezavi s plinom, ki ne šteje kot prevzem, in plinom, ki ga operater prenosnega sistema uporablja za delovanje sistema;

⁽⁴⁾ UL L 295, 12.11.2010, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 273, 15.10.2013, str. 5.

3. „stroški nevtralnosti za izravnavo“ pomeni strošek v višini razlike med zneski, ki jih je operater prenosnega sistema za opravljanje dejavnosti izravnave prejel ali jih bo prejel, in zneski, ki jih je operater prenosnega sistema za opravljanje dejavnosti izravnavne plačal ali jih bo plačal, in ki se plača zadevnim uporabnikom omrežja ali se od njih prejme;
4. „trgovalna platforma“ pomeni elektronsko platformo, ki jo zagotavlja in upravlja operater trgovalne platforme in s pomočjo katere lahko udeleženci v trgovanju objavljajo in sprejemajo, vključno s pravico do spreminjanja in umika, prodajne in nakupne ponudbe za plin, potrebne zaradi kratkoročnih nihanj v ponudbi in povpraševanju po plinu, v skladu s pogoji, ki veljajo na trgovalni platformi in na podlagi katerih trguje operater prenosnega sistema za namen izvedbe ukrepov izravnave;
5. „udeleženec trgovanja“ pomeni uporabnika omrežja ali operaterja prenosnega sistema, ki ima pogodbo z operaterjem trgovalne platforme in izpolnjuje pogoje, potrebne za opravljanje transakcij na trgovalni platformi;
6. „platforma za izravnavo“ pomeni trgovalno platformo, kjer je operater prenosnega sistema udeleženec trgovanja v vseh poslih;
7. „storitev izravnave“ pomeni storitev, ki se zagotovi operaterju prenosnega sistema prek pogodbe za plin, potrebno zaradi kratkoročnih nihanj v ponudbi in povpraševanju po plinu, in ni kratkoročen standardiziran produkt;
8. „potrjena količina“ pomeni količino plina, ki jo potrdi operater prenosnega sistema kot namenjeno ali ponovno namenjeno za pretok na dan dobave plina D;
9. „stroški dnevnega odstopanja“ pomeni znesek denarja, ki ga uporabnik omrežja plača ali prejme za količino dnevnega odstopanja;
10. „dnevno merjeno“ pomeni, da se količina plina meri in prevzame enkrat na dan dobave plina;
11. „merjeno znotraj dneva“ pomeni, da se količina plina meri in prevzame najmanj dvakrat na dan dobave plina;
12. „ne dnevno merjeno“ pomeni, da se količina plina meri in prevzame manj kot enkrat na dan dobave plina;
13. „portfelj za izravnavo“ pomeni združene predaje in prevzeme uporabnika omrežja;
14. „priglašena količina“ pomeni količino plina, za katerega se opravi transfer med operaterjem prenosnega sistema in uporabnikom omrežja ali uporabniki omrežja ali portfelji za izravnavo;
15. „dodelitev“ pomeni količino plina, ki jo uporabniku omrežja dodeli operater prenosnega sistema kot predajo ali prevzem, izraženo v kWh, za namen določanja količine dnevnega odstopanja;
16. „ciklus popravljene napovedi“ pomeni proces, ki ga izvede operater prenosnega sistema, da uporabniku omrežja posreduje obvestilo o potrjenih količinah, ki sledi prejemu popravljene napovedi;
17. „stroški znotraj dneva“ pomenijo stroške, ki jih zaračuna ali plača operater prenosnega sistema uporabniku omrežja kot rezultat obveznosti znotraj dneva;
18. „obveznost znotraj dneva“ pomeni sklop pravil o predajah in prevzemih uporabnikov omrežja znotraj dneva dobave plina, ki jo operater prenosnega sistema naloži uporabnikom omrežja;
19. „osnovni primer“ pomeni model za zagotavljanje informacij, kjer informacije za ne dnevno merjene prevzeme vključujejo prognoze za dan vnaprej in prognoze znotraj dneva;
20. „varianta 1“ pomeni model za zagotavljanje informacij, kjer informacije za ne dnevno merjene prevzeme in dnevno merjene prevzeme temeljijo na porazdelitvi izmerjenih pretokov v dnevu dobave plina;
21. „varianta 2“ pomeni model za zagotavljanje informacij, kjer so informacije za ne dnevno merjene prevzeme prognoza za dan vnaprej.

POGLAVJE II

SISTEM IZRAVNAVE ODSSTOPANJ

Člen 4

Splošna načela

1. Uporabniki omrežja so odgovorni za izravnavo svojih portfeljev za izravnavo, tako da je čim manjša potreba po tem, da operaterji prenosnih sistemov izvajajo ukrepe izravnave, opredeljene v tej uredbi.
2. Pravila za izravnavo, vzpostavljena v skladu s to uredbo, odražajo dejanske potrebe sistema, ob upoštevanju virov, ki so na voljo operaterjem prenosnih sistemov, in zagotavljajo spodbude za uporabnike omrežja, da učinkovito izravnavajo svoje portfelje za izravnavo.
3. Uporabniki omrežja imajo možnost skleniti pravno zavezujoč sporazum z operaterjem prenosnega sistema, ki jim omogoča, da predložijo obvestila o trgovanju ne glede na to, ali so sklenili pogodbo o prenosnih kapacitetah ali ne.

4. V območju izravnave, kjer deluje več kot en operater prenosnega sistema, ta uredba velja za vse operaterje prenosnih sistemov v takšnem območju izravnave. Če se odgovornost za izravnavanje svojih prenosnih omrežij prenese na subjekt, ta uredba velja za tak subjekt v obsegu, ki ga opredeljujejo veljavni nacionalni predpisi.

Člen 5

Obvestila o trgovanju in dodelitve

1. Transfer plina med dvema portfeljema za izravnavo v enem območju izravnave se izvede z obvestili o trgovanju za prodajo in nakup, ki se jih predloži operaterju prenosnega sistema za dan dobave plina.

2. Rok za predložitev, umik in spreminjanje obvestil o trgovanju določi operater prenosnega sistema v pogodbi o prenosu ali drugem pravno zavezujočem sporazumu z uporabniki omrežja, ob upoštevanju morebitnega časa za obdelavo obvestil o trgovanju. Operater prenosnega sistema omogoči uporabnikom omrežja, da predložijo obvestila o trgovanju blizu časa, ko obvestilo o trgovanju stopi v veljavo.

3. Operater prenosnega sistema obdela obvestila o trgovanju v čim krajšem času. Čas za obdelavo ne traja dlje kot trideset minut, razen če čas, ko obvestilo o trgovanju stopi v veljavo, dopušča podaljšanje časa za obdelavo do dveh ur.

4. Obvestilo o trgovanju vsebuje vsaj naslednje podatke:

- (a) dan dobave plina, za katerega se opravi transfer plina;
- (b) identifikacijo zadevnih portfeljev za izravnavo;
- (c) ali gre za obvestilo o trgovanju za prodajo ali nakup;
- (d) priglašeno količino, izraženo v kWh/d za dnevno priglašeno količino ali v kWh/h za urno priglašeno količino, kot zahteva operater prenosnega sistema.

5. Če operater prenosnega sistema prejme ustrezni sklop obvestil o trgovanju za prodajo in nakup in so priglašene količine enake, dodeli priglašeno količino zadevnim portfeljem za izravnavo:

- (a) kot prevzem iz portfelja za izravnavo uporabnika omrežja in ki posreduje obvestilo o trgovanju za prodajo; ter

- (b) kot predajo v portfelj za izravnavo uporabnika omrežja in ki posreduje obvestilo o trgovanju za nakup.

6. Če priglašeni količini iz odstavka 5 nista enaki, operater prenosnega sistema dodeli nižjo priglašeno količino, opredeljeno v zadevnem obvestilu o trgovanju, ali zavrne obe obvestili o trgovanju. Veljavno pravilo določi operater prenosnega sistema v veljavni pogodbi o prenosu ali drugem pravno zavezujočem sporazumu.

7. Ponudniku storitev se ne preprečuje, da deluje v imenu uporabnika omrežja za namen odstavka 5, če predhodno pridobi soglasje operaterja prenosnega sistema.

8. Uporabnik omrežja lahko predloži obvestilo o trgovanju na dan dobave plina, ne glede na to, ali je za ta dan dobave plina posredoval kakšno napoved.

9. Odstavki 1 do 8 se smiselno uporabljajo za operaterje prenosnih sistemov, ki trgujejo v skladu s členom 6(3)(a).

POGLAVJE III

OPERATIVNA IZRAVNAVA

Člen 6

Splošne določbe

1. Operater prenosnega sistema izvede ukrepe izravnave, da:

- (a) ohrani prenosno omrežje v mejah obratovanja;
- (b) v prenosnem omrežju konec dneva za plin iz notranje prenosne zmogljivosti doseže pozicijo, ki se razlikuje od predvidene na podlagi pričakovanih predaj in prevzemov za ta dan dobave plina, v skladu z gospodarnim in učinkovitim delovanjem prenosnega omrežja.

2. Pri izvajanju ukrepov izravnave operater prenosnega sistema o območju izravnave upošteva vsaj naslednje:

- (a) svoje ocene povpraševanja po plinu med dnevom dobave plina in znotraj dneva dobave plina, za katerega se name ravajo izvesti ukrepi izravnave;
- (b) podatke o napovedi in dodelitvi ter izmerjenih pretokih plina;
- (c) plinske tlake po celotnem prenosnem omrežju.

3. Operater prenosnega sistema izvede ukrepe izravnave, tako da:

(a) kupi ali proda kratkoročne standardizirane produkte na trgovni platformi in/ali

(b) uporabi storitve izravnave.

4. Pri izvajanju ukrepov izravnave operater prenosnega sistema upošteva naslednja načela:

(a) ukrepi izravnave se izvedejo na nediskriminatorni osnovi;

(b) ukrepi izravnave upoštevajo vse obveznosti operaterjev prenosnih sistemov glede upravljanja gospodarnega in učinkovitega prenosnega omrežja.

Člen 7

Kratkoročni standardizirani produkti

1. S kratkoročnimi standardiziranimi produkti se trguje za dobavo znotraj dneva ali dan vnaprej sedem dni v tednu v skladu z veljavnimi pravili trgovne platforme, kot skupaj določita operater trgovne platforme in operater prenosnega sistema.

2. Ponudbeni udeleženec trgovanja je udeleženec trgovanja, ki objavi nakupno ali prodajno ponudbo za trgovanje na trgovni platformi, sprejemni udeleženec trgovanja pa je udeleženec trgovanja, ki jo sprejme.

3. Če se trguje z nazivnim produktom:

(a) en udeleženec trgovanja posreduje obvestilo o trgovanju za nakup, drugi pa posreduje obvestilo o trgovanju za prodajo;

(b) v obeh obvestilih o trgovanju je navedena količina plina, prenesena od udeleženca trgovanja, ki posreduje obvestilo o trgovanju za prodajo udeležencu trgovanja, ki posreduje obvestilo o trgovanju za nakup;

(c) če se uporablja urna priglašena količina, se uporabi pavšalno za vse preostale ure dneva dobave plina od določenega začetnega časa in je enaka nič za vse ure pred tem začetnim časom.

4. Če se trguje z lokacijskim produktom:

(a) operater prenosnega sistema določi ustrezne vstopne in izstopne točke ali njihove skupine, ki se lahko uporabijo;

(b) izpolnijo se vsi pogoji iz odstavka 3;

(c) ponudbeni udeleženec trgovanja spremeni količino plina, ki se dostavi v ali prevzame iz prenosnega omrežja na

določenih vstopnih ali izstopnih točkah, s količino, ki je enaka priglašeni količini, in operaterju prenosnega sistema posreduje dokaz, da je bila količina ustrezno spremenjena.

5. Če se trguje s časovnim produktom:

(a) izpolnijo se pogoji iz odstavka 3(a) in (b);

(b) urna priglašena količina se uporablja za ure dneva dobave plina od določenega začetnega časa do določenega končnega časa in je enaka nič za vse ure pred začetnim časom in nič za vse ure po končnem času.

6. Če se trguje s časovnim lokacijskim produktom, se izpolnijo pogoji iz odstavka 4(a) in (c) ter odstavka 5.

7. Pri vzpostavljanju kratkoročnih standardiziranih produktov operaterji prenosnega sistema iz sosednjih območij izravnave sodelujejo, da določijo ustrezne produkte. Vsak operater prenosnega sistema pristojne operaterje trgovnih platform nemudoma obvesti o rezultatu takšnega sodelovanja.

Člen 8

Storitve izravnave

1. Operater prenosnega sistema ima pravico nabaviti storitve izravnave v tistih okoliščinah, ko kratkoročni standardizirani produkti ne bodo ali verjetno ne bodo zagotovili potrebnega odziva za ohranitev prenosnega omrežja v mejah obratovanja, ali ko trgovanje s kratkoročnimi standardiziranimi produkti ni likvidno.

2. Operater prenosnega sistema za namen izvajanja ukrepov izravnave z uporabo storitev izravnave pri nabavi teh storitev izravnave upošteva vsaj naslednje:

(a) kako bodo storitve izravnave ohranile prenosno omrežje v mejah obratovanja;

(b) odzivni čas storitev izravnave v primerjavi z odzivnimi časi katerih koli razpoložljivih kratkoročnih standardiziranih produktov;

(c) oceno stroškov nabave in uporabe storitev izravnave v primerjavi z oceno stroškov uporabe katerih koli kratkoročnih standardiziranih produktov;

(d) področje, kamor je treba dostaviti plin;

(e) zahteve operaterja prenosnega sistema glede kakovosti plina;

(f) v kolikšni meri lahko nabava in uporaba storitev izravnave vplivata na likvidnost kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom.

3. Storitve izravnave se zagotovijo na tržni način prek preglednega in nediskriminatornega postopka javnega razpisa v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi, zlasti:

(a) pred vsako zavezo o oddaji naročila za storitev izravnave operater prenosnega sistema objavi neomejevalni javni razpis, v katerem navede namen, obseg in s tem povezana navodila za ponudnike, da jim omogoči sodelovanje v postopku razpisa;

(b) rezultati se objavijo brez poseganja v varstvo poslovno občutljivih informacij in posamezni rezultati se razkrijejo vsakemu ponudniku.

4. V določenih okoliščinah lahko nacionalni regulativni organ odobri pregleden in nediskriminatoren postopek, ki ni javni razpis.

5. Če nacionalni regulativni organ ne sprejme odločitve, ki dovoljuje daljše trajanje storitve izravnave, storitev izravnave ne sme trajati več kot eno leto, začetni datum pa nastopi v dvanajstmesečnem obdobju od zadevne obvezujoče zaveze pogodbenih strank.

6. Operater prenosnega sistema letno pregleduje uporabo svojih storitev izravnave, da oceni, ali bi razpoložljivi kratkoročni standardizirani produkti bolje izpolnjevali operativne zahteve operaterja prenosnega sistema in ali bi se lahko uporaba storitev izravnave za naslednjo leto zmanjšala.

7. Operater prenosnega sistema vsako leto objavi informacije o nabavljenih storitvah izravnave in nastalih stroških, ki so povezani z njimi.

Člen 9

Razvrščanje po prednosti

1. V skladu z načeli iz člena 6(4) operater prenosnega sistema pri odločanju o ustreznih ukrepih izravnave:

(a) daje prednost uporabi nazivnih produktov, če in v obsegu, kot je to ustrezno, pred vsemi drugimi razpoložljivimi kratkoročnimi standardiziranimi produkti;

(b) v naslednjih okoliščinah uporablja druge kratkoročne standardizirane produkte:

1. lokacijske produkte, če so za ohranitev prenosnega omrežja v mejah obratovanja potrebne spremembe pretoka plina na določenih vstopnih in/ali izstopnih točkah, in/ali za začetek od določenega časovnega obdobja znotraj dneva dobave plina;

2. časovne produkte, če so za ohranitev prenosnega omrežja v mejah obratovanja potrebne spremembe pretoka plina v določenem časovnem obdobju znotraj dneva dobave plina. Operater prenosnega sistema uporabi časovni produkt samo, ko je to bolj gospodarno in učinkovito kot nakup in prodaja kombinacije nazivnih produktov ali lokacijskih produktov;

3. časovne lokacijske produkte, če so za ohranitev prenosnega omrežja v mejah obratovanja potrebne spremembe pretoka plina na določenih vstopnih in/ali izstopnih točkah in/ali v določenem časovnem obdobju znotraj dneva dobave plina. Operater prenosnega sistema uporabi časovni lokacijski produkt samo, ko je to bolj gospodarno in učinkovito kot nakup in prodaja kombinacije lokacijskih produktov;

(c) uporablja storitve izravnave samo, če kratkoročni standardizirani produkti po oceni zadevnega operaterja prenosnega sistema ne bodo ali verjetno ne bodo zagotovili ustreznega odziva, da bi se prenosno omrežje ohranilo v mejah obratovanja.

Operater prenosnega sistema v okviru ustreznih stopenj razvrščanja po prednosti iz točk (a) do (c) upošteva stroškovno učinkovitost.

2. Med trgovanjem s kratkoročnimi standardiziranimi produkti da operater prenosnega sistema prednost uporabi produktom znotraj dneva pred produkti za dan vnaprej, če in v obsegu, kot je to primerno.

3. Operater prenosnega sistema lahko svoj nacionalni regulativni organ zaprosi za soglasje za trgovanje znotraj sosednjega območja izravnave in prenos plina v in iz tega območja izravnave kot alternativo trgovanju z nazivnimi produkti in/ali lokacijskimi produkti v svojih območjih izravnave. Pri odločanju o izdaji soglasja lahko nacionalni regulativni organ upošteva druge možnosti za izboljšanje delovanja domačega trga. Operater prenosnega sistema in nacionalni regulativni organ vsako leto ponovno preučita veljavne pogoje. Uporaba tega ukrepa izravnave uporabnikom omrežja ne omejuje dostopa do in uporabe zmogljivosti na zadevni povezovalni točki.

4. Operater prenosnega sistema letno objavi podatke o stroških, pogostosti in količini izvedenih ukrepov izravnave v skladu z vsako zahtevo iz odstavka 1 in ukrepi izravnave, sprejetimi v skladu z odstavkom 3.

Člen 10

Trgovalna platforma

1. Za namen nabave kratkoročnih standardiziranih produktov operater prenosnega sistema trguje na trgovni platformi, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje:

- (a) zagotavlja zadostno podporo v celotnem dnevu dobave plina tako uporabnikom omrežja pri trgovanju kot operaterjem prenosnih sistemov pri izvajanju ustreznih ukrepov izravnave prek trgovanja z zadevnimi kratkoročnimi standardiziranimi produkti;
- (b) zagotavlja pregleden in nediskriminatoren dostop;
- (c) zagotavlja storitve na podlagi enakovredne obravnave;
- (d) zagotavlja anonimno trgovanje vsaj do zaključka transakcije;
- (e) zagotavlja podroben pregled tekočih nakupnih in prodajnih ponudb vsem udeležencem trgovanja;
- (f) zagotavlja, da se vse trgovanje ustrezno priglasijo operaterju prenosnega sistema.

2. Operater prenosnega sistema si prizadeva zagotoviti, da se merila, določena v odstavku 1, izpolnijo na vsaj eni trgovni platformi. Če operater prenosnega sistema ne more zagotoviti, da so ta merila izpolnjena vsaj na eni trgovni platformi, se izvede potrebne ukrepe, da se vzpostavi platforma za izravnavo ali skupna platforma za izravnavo, kot je opredeljeno v členu 47.

3. Operater trgovne platforme po zaključku vsakega trgovanja posreduje udeležencem trgovanja dovolj podrobnosti za potrditev trgovanja.

4. Udeleženec trgovanja je odgovoren za predložitev obvestila o trgovanju operaterju prenosnega sistema, kot opredeljuje člen 5, razen če se ta odgovornost prenese na operaterja trgovne platforme ali tretjo osebo v skladu z veljavnimi pravili trgovne platforme.

5. Operater trgovne platforme:

- (a) nemudoma objavi gibanje mejne nakupne cene in mejne prodajne cene po vsakem trgovanju; ali
- (b) posreduje operaterju prenosnega sistema podatke, operater prenosnega sistema pa se odloči o objavi gibanja mejne nakupne cene in mejne prodajne cene. Operater prenosnega sistema nemudoma objavi te podatke po prejemu.

Če je v enem območju izravnave več kot en operater trgovne platforme, se uporablja točka (b).

6. Operater trgovne platforme uporabnikom omrežja trgovanje na svoji trgovni platformi dovoli samo, če imajo pravico posredovati obvestila o trgovanju.

7. Operater prenosnega sistema nemudoma obvesti operaterja trgovne platforme, če uporabnik omrežja izgubi pravico do posredovanja obvestil o trgovanju v skladu z veljavnim pogodbenim dogovorom, kar povzroči, da se uporabniku omrežja začasno odvzame pravica do trgovanja na trgovni platformi, ne da bi to vplivalo na druga pravna sredstva, ki bi lahko bila v takem primeru na voljo operaterju trgovne platforme v skladu z veljavnimi pravili trgovne platforme.

Člen 11

Spodbude

1. Z namenom spodbujanja likvidnosti kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom lahko nacionalni regulativni organ zagotovi spodbude za operaterja prenosnih sistemov, da ta učinkovito izvaja ukrepe izravnave ali čim bolj poveča izvajanje ukrepov izravnave prek trgovanja s kratkoročnimi standardiziranimi produkti.

2. Operater prenosnega sistema lahko nacionalnemu regulativnemu organu predloži v odobritev mehanizem spodbud, ki je skladen s splošnimi načeli, opredeljenimi v tej uredbi.

3. Preden predloži predlog iz odstavka 2, se lahko operater prenosnega sistema na lastno pobudo ali na zahtevo nacionalnega regulativnega organa posvetuje z deležniki.

4. Mehanizem spodbud:

- (a) temelji na uspešnosti operaterja prenosnega sistema prek navzgor omejenih plačil, ki jih operater prenosnega sistema prejme za višjo uspešnost in plača za slabšo uspešnost ter se merijo glede na predhodno določene cilje uspešnosti, ki lahko med drugim zajemajo ciljne stroške;
- (b) upošteva sredstva, ki jih ima operater prenosnega sistema na voljo za nadzorovanje uspešnosti;
- (c) zagotavlja, da njihova uporaba točno odraža dodelitev odgovornosti med vključenimi strankami;
- (d) je prilagojen stanju zadevnega trga s plinom, kjer se bo izvajal;
- (e) je predmet rednih pregledov, ki jih izvaja nacionalni regulativni organ v tesnem sodelovanju z operaterjem prenosnega sistema, da oceni, kje in v kolikšnem obsegu ga je treba spremeniti.

POGLAVJE IV

NAPOVEDI

Člen 12

Splošne določbe

1. Količina plina, ki se navede v napovedi ali popravljeni napovedi, se izrazi bodisi v kWh/d za dnevne napovedi in popravljenih napovedi bodisi v kWh/h za urne napovedi in popravljenih napovedi.
2. Operater prenosnega sistema lahko od uporabnikov omrežja zahteva, da posredujejo dodatne informacije o napovedih in popravljenih napovedih poleg zahtev iz te uredbe, kar med drugim vključuje točno, posodobljeno in dovolj podrobno prognozo pričakovanih predaj in prevzemov v skladu s posebnimi potrebami operaterja prenosnega sistema.
3. Členi 13 do 16 o napovedih in popravljenih napovedih za produkte ločene zmogljivosti se smiselno uporabljajo za posamezne napovedi in popravljenih napovedi za produkte združene zmogljivosti. Operaterji prenosnih sistemov sodelujejo zaradi izvajanja pravil o napovedih in popravljenih napovedih za produkte združene zmogljivosti na povezovalnih točkah.
4. Člen 15(3) in člen 17(1) ne vplivata na pravilo v zvezi z minimalnim časom do začetka prekinitve iz člena 22 Uredbe (EU) št. 984/2013.

Člen 13

Informacije o napovedih in popravljenih napovedih na povezovalnih točkah

Napovedi in popravljenih napovedi, ki jih uporabniki omrežja posredujejo operaterjem prenosnih sistemov glede povezovalnih točk, vsebujejo vsaj naslednje informacije:

1. identifikacijo povezovalne točke;
2. smer pretoka plina;
3. identifikacijo uporabnika omrežja in, če je primerno, identifikacijo njegovega portfelja za izravnavo;
4. identifikacijo nasprotne stranke uporabnika omrežja in, če je primerno, identifikacijo njenega portfelja za izravnavo;
5. čas začetka in konca pretoka plina, za katerega se posreduje napoved ali popravljen napoved;
6. dan dobave plina D;
7. količino plina, katere prenos se zahteva.

Člen 14

Postopek napovedi na povezovalnih točkah

1. Uporabnik omrežja ima pravico predložiti operaterju prenosnega sistema napoved za dan dobave plina D najpozneje do roka za napoved na dan dobave plina D-1. Rok za napoved je 13.00 UTC (zimski čas) ali 12.00 UTC (poletni čas) na dan dobave plina D-1.
2. Operater prenosnega sistema upošteva zadnjo napoved, ki jo prejme od uporabnika omrežja do roka za napoved.
3. Operater prenosnega sistema pošlje sporočilo o potrjenih količinah zadevnim uporabnikom omrežja najpozneje do roka za potrdilo na dan dobave plina D-1. Rok za potrdilo je 15.00 UTC (zimski čas) ali 14.00 UTC (poletni čas) na dan dobave plina D-1.
4. Operaterji prenosnih sistemov na kateri koli strani povezovalne točke se lahko dogovorijo za cikel predhodne napovedi, v katerem:
 - (a) uporabniki omrežja niso obvezani predložiti napovedi;
 - (b) lahko uporabniki omrežja predložijo operaterjem prenosnih sistemov napovedi za dan dobave plina D najpozneje do 12.00 UTC (zimski čas) ali 11.00 UTC (poletni čas) na dan dobave plina D-1;
 - (c) operater prenosnega sistema pošlje sporočilo o obdelanih količinah zadevnim uporabnikom omrežja najpozneje do 12.30 UTC (zimski čas) ali 11.30 UTC (poletni čas) na dan dobave plina D-1.

5. Če uporabnik omrežja ne pošlje veljavne napovedi do roka za napoved, zadevni operater prenosnega sistema uporabi privzeto pravilo za napoved, o katerem so se dogovorili operaterji prenosnih sistemov. Privzeto pravilo za napoved, ki velja na povezovalni točki, je na voljo uporabnikom omrežja za operaterje prenosnih sistemov.

Člen 15

Postopek popravljenih napovedi na povezovalnih točkah

1. Uporabnik omrežja lahko predloži popravljenih napovedi v obdobju za popravljenih napoved, ki se začne takoj po roku za potrdilo in konča vsaj tri ure pred koncem dneva dobave plina D. Operater prenosnega sistema začne cikel popravljenih napovedi ob začetku vsake ure v obdobju za popravljenih napoved.

2. Operater prenosnega sistema v obdobju za popravljeno napoved upošteva zadnjo popravljeno napoved, ki jo prejme od uporabnika omrežja pred začetkom ciklusa popravljene napovedi.

3. Operater prenosnega sistema pošlje sporočilo o potrjenih količinah zadevnim uporabnikom omrežja v dveh urah od začetka posameznega ciklusa popravljene napovedi. Sprememba pretoka plina začne veljati dve uri po začetku ciklusa popravljene napovedi, razen če:

(a) uporabnik omrežja zaprosi za kasnejši rok ali

(b) operater prenosnega sistema dovoli krajši rok.

4. Predvideva se, da vse spremembe pretoka plina nastanejo na začetku posamezne ure.

Člen 16

Posebne določbe na povezovalnih točkah

1. Če na povezovalni točki sočasno obstajajo dnevne in urne napovedi in popravljene napovedi, se lahko operaterji prenosnih sistemov ali nacionalni regulativni organi (po potrebi) posvetujejo z deležniki, da ugotovijo, ali je treba usklajene napovedi in popravljene napovedi predložiti na obeh straneh povezovalne točke. Pri tem posvetovanju se upošteva vsaj:

(a) finančni vpliv na operaterje prenosnih sistemov in uporabnike omrežja;

(b) vpliv na čezmejno trgovino;

(c) vpliv na vsakodnevni režim izravnave odstopanj na povezovalnih točkah.

2. Po posvetovanju morebitne predlagane spremembe odobrijo nacionalni regulativni organi. Po odobritvi predlaganih sprememb operaterji prenosnih sistemov ustrezno spremenijo obstoječe sporazume o povezovanju in pogodbe o prenosu ali druge pravno zavezujoče sporazume in te spremembe objavijo.

Člen 17

Zavrnitev napovedi in popravljenih napovedi ali sprememba zahtevane količine plina na povezovalnih točkah

1. Operater prenosnega sistema lahko zavrne:

(a) napoved ali popravljeno napoved najpozneje dve uri po roku za napoved ali začetku ciklusa popravljene napovedi, če:

(i) ni skladna z zahtevami, kar zadeva njeno vsebino;

(ii) jo predloži kdo drug razen uporabnika omrežja;

(iii) bi sprejetje dnevne napovedi ali ponovne napovedi povzročilo negativni implicitni napovedani pretok;

(iv) presega dodeljeno zmogljivost uporabnika omrežja;

(b) popravljeno napoved najpozneje dve uri po začetku ciklusa popravljene napovedi tudi v naslednjih primerih:

(i) če presega dodeljeno zmogljivost uporabnika omrežja za preostale ure, razen če se popravljena napoved predloži kot zahteva za prekinljivo zmogljivost, ko to nudi operater prenosnega sistema;

(ii) če bi sprejetje urne popravljene napovedi povzročilo spremembo pričakovanega pretoka plina pred koncem ciklusa popravljene napovedi.

2. Operater prenosnega sistema ne zavrne napovedi in popravljene napovedi samo z utemeljitvijo, da predvidene predaje uporabnika omrežja niso enake njegovim predvidenim prevzemom.

3. Če se popravljena napoved zavrne, operater prenosnega sistema uporabi zadnjo potrjeno količino uporabnika omrežja, če ta obstaja.

4. Brez poseganja v posebne pogoje, ki veljajo za prekinljivo zmogljivost in zmogljivost, za katero se uporabljajo pravila za upravljanje prezasedenosti, lahko operater prenosnega sistema količino plina, zahtevano v napovedi in popravljene napovedi, načeloma spremeni samo v izjemnih primerih in izrednih razmerah, ko je prisotna očitna nevarnost za varnost in stabilnost sistema. Operaterji prenosnega sistema o kateri koli takšni spremembi obvestijo nacionalni regulativni organ.

Člen 18

Postopek napovedi in popravljene napovedi na točkah, ki niso povezovalne

1. Nacionalni regulativni organ po posvetovanju z operaterjem prenosnega sistema določi, na katerih točkah, ki niso povezovalne, se zahtevajo napovedi in popravljene napovedi, če to ni že določeno.

2. Če se zahtevajo napovedi in popravljene napovedi na točkah, ki niso povezovalne, se uporabljajo naslednja načela:

(a) uporabniki omrežja imajo pravico predložiti popravljene napovedi za dan dobave plina;

(b) operater prenosnega sistema potrdi ali zavrne predložene napovedi in popravljene napovedi ob upoštevanju rokov iz člena 17.

POGLAVJE V

STROŠKI DNEVNEGA ODPSTOPANJA

Člen 19

Splošne določbe

1. Uporabniki omrežja so zavezani k plačilu ali upravičeni do prejema plačil (kot je primerno) za stroške dnevnega odstopanja v zvezi z njihovo količino dnevnega odstopanja za vsak dan dobave plina.

2. Operater prenosnega sistema stroške dnevnega odstopanja navede ločeno na računih, ki jih izstavi uporabnikom omrežja.

3. Stroški dnevnega odstopanja odražajo izdatke in upoštevajo cene, povezane z morebitnimi ukrepi izravnave operaterja prenosnega sistema, ter majhno prilagoditev iz člena 22(6).

Člen 20

Metodologija za izračun stroškov dnevnega odstopanja

1. Operater prenosnega sistema predloži metodologijo za izračun stroškov dnevnega odstopanja, ki se uporablja v njegovem območju izravnave, v odobritev nacionalnemu regulativnemu organu.

2. Ko se metodologija za izračun stroškov dnevnega odstopanja odobri, se objavi na ustrezni spletni strani. Vse njene posodobitve se objavijo pravočasno.

3. Metodologija za izračun stroškov dnevnega odstopanja opredeljuje:

(a) izračun količine dnevnega odstopanja iz člena 21;

(b) oblikovanje veljavne cene iz člena 22 ter

(c) vse druge potrebne parametre.

Člen 21

Izračun količine dnevnega odstopanja

1. Operater prenosnega sistema izračuna količino dnevnega odstopanja za portfelj za izravnavo vsakega uporabnika omrežja v skladu z naslednjo formulo:

količina dnevnega odstopanja = prodaje – prevzemi

2. Izračun količine dnevnega odstopanja se ustrezno prilagodi, če:

(a) je na voljo storitev prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda in/ali

(b) obstaja kakršen koli dogovor, v skladu s katerim uporabniki omrežja zagotavljajo plin, vključno s plinom v naravi, za pokritje:

(i) plina, ki ne šteje kot prevzem, na primer izgube, merske napake, in/ali

(ii) plina, ki ga operater prenosnega sistema uporabi za delovanje sistema, kot je kurilni plin.

3. Če je vsota prodaj uporabnika omrežja za dan dobave plina enaka vsoti njegovih prevzemov za dan dobave plina, se šteje, da je uporabnik omrežja dosegel izravnavo za dan dobave plina.

4. Če vsota prodaj uporabnika omrežja za dan dobave plina ni enaka vsoti njegovih prevzemov za dan dobave plina, se šteje, da uporabnik omrežja ni dosegel izravnave za dan dobave plina in uporabijo se stroški dnevnega odstopanja v skladu s členom 23.

5. Operater prenosnega sistema sporoči uporabniku omrežja začetne in končne količine dnevnega odstopanja v skladu s členom 37.

6. Stroški dnevnega odstopanja temeljijo na končni količini dnevnega odstopanja.

Člen 22

Veljavna cena

1. Za namen izračuna stroškov dnevnega odstopanja, kot predvideva člen 23, se veljavna cena določi kot:

(a) mejna prodajna cena, če je količina dnevnega odstopanja pozitivna (tj. prodaje uporabnika omrežja za dan dobave plina presegajo prevzeme za dan dobave plina); ali

(b) mejna nakupna cena, če je količina dnevnega odstopanja negativna (tj. prevzemi uporabnika omrežja za dan dobave plina presegajo prodaje za dan dobave plina).

2. Mejna prodajna cena in mejna nakupna cena se izračunata za vsak dan dobave plina v skladu z naslednjim:

(a) mejna prodajna cena je nižja izmed:

(i) najnižje cene morebitnih prodaj nazivnih produktov, v katerih je sodeloval operater prenosnega sistema za dan dobave plina; ali

(ii) tehtane povprečne cene plina za dan dobave plina, zmanjšane za majhno prilagoditev;

(b) mejna nakupna cena je višja izmed:

Člen 23

Stroški dnevnega odstopanja

- (i) najvišje cene morebitnih nakupov nazivnih produktov, v katerih je sodeloval operater prenosnega sistema za dan dobave plina; ali
- (ii) tehtane povprečne cene plina za dan dobave plina, povečane za majhno prilagoditev.
3. Za namen določitve mejne prodajne cene, mejne nakupne cene in tehtane povprečne cene se povezano trgovanje izvede na trgovalnih platformah, ki jih predhodno opredeli operater prenosnega sistema in odobri nacionalni regulativni organ. Tehtana povprečna cena pomeni na podlagi energije tehtano povprečno ceno iz trgovanj z nazivnimi produkti na virtualni trgovalni točki za dan dobave plina.
4. Privzeto pravilo se določi, če odstavki 2(a) in (b) ne omogoča oblikovanja mejne prodajne cene in/ali mejne nakupne cene.

1. Za izračun stroškov dnevnega odstopanja za vsakega uporabnika omrežja operater prenosnega sistema pomnoži količino dnevnega odstopanja z veljavno ceno, ki je določena v skladu s členom 22.

2. Stroški dnevnega odstopanja se uporabljajo, kot sledi:

- (a) če je količina dnevnega odstopanja uporabnika omrežja za dan dobave plina pozitivna, se šteje, da uporabnik omrežja prodal operaterju prenosnega sistema plin v količini, ki je enaka količini dnevnega odstopanja, zato je od operaterja prenosnega sistema upravičen do prejema dobropisa na podlagi stroškov dnevnega odstopanja; ter
- (b) če je količina dnevnega odstopanja uporabnika omrežja za dan dobave plina negativna, se šteje, da je uporabnik omrežja kupil od operaterja prenosnega sistema plin v količini, ki je enaka količini dnevnega odstopanja, zato je obvezan plačati stroške dnevnega odstopanja operaterju prenosnega sistema.

POGLAVJE VI

OBVEZNOSTI ZNOTRAJ DNEVA

Člen 24

Splošne določbe

5. Na podlagi soglasja nacionalnega regulativnega organa se lahko cena lokacijskih produktov upošteva za namen določanja mejne prodajne cene, mejne nakupne cene in tehtane povprečne cene, če to predlaga operater prenosnega sistema ob ustreznem upoštevanju obsega uporabe lokacijskih produktov s strani operaterja prenosnega sistema.

6. Majhna prilagoditev:

(a) spodbuja uporabnike omrežja, da izravnajo svoje predaje in prevzeme;

(b) se oblikuje in uporablja nediskriminatorno, da:

(i) ne odvraca od vstopa na trg;

(ii) ne ovira razvoja konkurenčnih trgov;

(c) nima škodljivega vpliva na čezmejno trgovino;

(d) ne povzroči čezmerne finančne izpostavljenosti uporabnikov omrežja stroškom dnevnega odstopanja.

7. Vrednost majhne prilagoditve je lahko različna za določanje mejne nakupne cene in mejne prodajne cene. Vrednost majhne prilagoditve ne presega deset odstotkov tehtane povprečne cene, razen če lahko zadevni operater prenosnega sistema to utemelji nacionalnemu regulativnemu organu in pridobi njegovo soglasje v skladu s členom 20.

1. Operater prenosnega sistema ima pravico uporabiti obveznosti znotraj dneva samo za spodbujanje uporabnikov omrežja, da upravljajo svojo pozicijo znotraj dneva s ciljem, da se zagotovi sistemska celovitost njegovega prenosnega omrežja in čim večje zmanjšanje potrebe po izvajanju ukrepov izravnave.

2. Če mora operater prenosnega sistema uporabnikom omrežja posredovati informacije, da jim omogoči upravljanje njihovih izpostavljenosti, povezanih s pozicijami znotraj dneva, jim jih posreduje redno. Po potrebi se te informacije posredujejo na zahtevo, ki jo vsak uporabnik omrežja predloži enkrat.

Člen 25

Vrste obveznosti znotraj dneva

Obstajajo tri vrste obveznosti znotraj dneva, vsaka vrsta pa spodbuja uporabnika omrežja k posebnemu cilju, kot opredeljuje ta člen:

1. Sistemska obveznost znotraj dneva

je namenjena spodbujanju uporabnikov omrežja, da ohranijo prenosno omrežje v mejah obratovanja, in določa naslednje:

(a) meje obratovanja prenosnega omrežja, znotraj katerih mora ostati;

(b) ukrepe, ki jih uporabniki omrežja lahko izvedejo, da ohranijo prenosno omrežje v mejah obratovanja;

- (c) posledične ukrepe izravnave operaterja prenosnega sistema v primeru približanja mejam obratovanja prenosnega omrežja ali njihovega preseganja;
- (d) dodelitev stroškov in/ali prihodkov uporabnikom omrežja in/ali posledice za pozicijo znotraj dneva teh uporabnikov omrežja kot rezultat ukrepov izravnave, ki jih je izvedel operater prenosnega sistema;
- (e) s tem povezane stroške, ki temeljijo na posamezni poziciji znotraj dneva uporabnika omrežja.

2. Portfeljska obveznost znotraj dneva

je namenjena spodbujanju uporabnikov omrežja, da ohranijo svojo pozicijo znotraj dneva dobave plina v predhodno določenem območju, in določa naslednje:

- (a) za vsak portfelj za izravnavo obseg, v katerem mora ta portfelj za izravnavo ostati;
- (b) kako se določi zgoraj omenjeni obseg;
- (c) posledice za uporabnike omrežja, ki ne ostanejo znotraj opredeljenega obsega, in, kjer je to primerno, podrobnosti o oblikovanju vseh ustreznih stroškov;
- (d) s tem povezane stroške, ki temeljijo na posamezni poziciji znotraj dneva uporabnika omrežja.

3. Obveznost znotraj dneva na vstopno-izstopni točki

je namenjena spodbujanju uporabnikov omrežja, da omejijo pretok plina ali spremembe v pretoku plina v določenih okoliščinah na določenih vstopno-izstopnih točkah, in določa naslednje:

- (a) omejitve pretoka plina in/ali spremembe v pretoku plina;
- (b) vstopno in/ali izstopno točko ali skupine vstopnih in/ali izstopnih točk, za katere veljajo te omejitve;
- (c) pogoje, pod katerimi se uporabljajo te omejitve;
- (d) posledice neskladnosti s temi omejitvami.

Ta obveznost obstaja poleg vseh drugih sporazumov s končnimi potrošniki, ki med drugim vsebujejo lokacijske posebne omejitve in obveznosti glede fizičnega pretoka plina.

Člen 26

Zahteve glede obveznosti znotraj dneva

1. Operater prenosnega sistema lahko nacionalnemu regulativnemu organu predlaga obveznost znotraj dneva ali njeno

spremembo, ki združuje lastnosti različnih vrst, opisanih v členu 25, pod pogojem, da predlog izpolnjuje pogoje iz odstavka 2. Pravica operaterja prenosnega sistema, da predloži predlog, ne posega v pravico nacionalnega regulativnega organa, da sprejme odločitev o lastni pobudi.

2. Vsaka obveznost znotraj dneva izpolnjuje naslednja merila:

- (a) obveznost znotraj dneva in s tem povezani morebitni stroški znotraj dneva ne predstavljajo nobene nedopustne ovire za čezmejno trgovino in vstop novih uporabnikov omrežja na zadevni trg;
- (b) obveznost znotraj dneva se uporablja samo, če se uporabnikom omrežja posredujejo ustrezne informacije pred uveljavitvijo možnih stroškov znotraj dneva za njihove predaje in/ali prevzeme in če imajo razumna sredstva, da se odzovejo z upravljanjem svoje izpostavljenosti;
- (c) glavni stroški, ki nastanejo uporabnikom omrežja v zvezi z njihovimi obveznostmi izravnave, so povezani z njihovo pozicijo ob koncu dneva dobave plina;
- (d) stroški znotraj dneva v možnem obsegu odražajo stroške operaterja prenosnega sistema za izvajanje vseh povezanih ukrepov izravnave;
- (e) obveznost znotraj dneva ne povzroči, da uporabniki omrežja dosežejo finančno poravnavo na pozicijo, enako nič, v dnevu dobave plina;
- (f) koristi uvedbe obveznosti znotraj dneva v smislu gospodarnega in učinkovitega delovanja prenosnega omrežja pretehtajo vse njihove možne negativne vplive, vključno na likvidnost trgovanja na virtualni trgovni točki.

3. Operater prenosnega sistema lahko predlaga različne obveznosti znotraj dneva za posamezne kategorije vstopnih ali izstopnih točk z namenom, da zagotovi boljše spodbude za različne kategorije uporabnikov omrežja in da se izogne navzkrižnemu subvencioniranju. Pravica operaterja prenosnega sistema, da predloži predlog, ne posega v pravico nacionalnega regulativnega organa, da sprejme odločitev o lastni pobudi.

4. Operater prenosnega sistema se posvetuje z deležniki, vključno z nacionalnimi regulativnimi organi, prizadetimi operaterji distribucijskih sistemov in operaterji prenosnih sistemov v sosednjih območjih izravnave o kateri koli obveznosti znotraj dneva, ki jo namerava uvesti, vključno z metodologijo in predpostavkami, na podlagi katerih je bilo sklenjeno, da izpolnjuje merila, določena v odstavku 2.

5. Po posvetovalnem postopku operater prenosnega sistema pripravi dokument s priporočili, ki zajema končni predlog in analizo:

- (a) potreb po obveznostih znotraj dneva ob upoštevanju značilnosti prenosnega omrežja in prilagodljivosti, ki je operaterju prenosnega sistema na voljo z nakupovanjem ali prodajanjem kratkoročnih standardiziranih produktov ali uporabo storitev izravnave v skladu s poglavjem III;
- (b) informacij, ki so na voljo, da se uporabnikom omrežja omogoči pravočasno upravljanje njihovih pozicij znotraj dneva;
- (c) pričakovanega finančnega vpliva na uporabnike omrežja;
- (d) učinka vstopa novih uporabnikov omrežja na zadevni trg, vključno z vsemi neupravičenimi negativnimi vplivi nanj;
- (e) učinka čezmejne trgovine, vključno z morebitnim učinkom na izravnavo v sosednjih območjih izravnave;
- (f) vpliva na kratkoročni veleprodajni trg s plinom, vključno z njegovo likvidnostjo;
- (g) nediskriminatorne narave obveznosti znotraj dneva.

6. Operater prenosnega sistema predloži dokument s priporočili nacionalnemu regulativnemu organu, da ta odobri predlog v skladu s postopkom, opredeljenim v členu 27. Operater prenosnega sistema istočasno objavi ta dokument s priporočili, ob upoštevanju morebitnih obveznosti glede zaupnosti, in ga pošlje v vednost ENTSOG.

Člen 27

Odločanje nacionalnega regulativnega organa

1. Nacionalni organ sprejme in objavi utemeljeno odločitev v šestih mesecih od prejema popolnega dokumenta s priporočili. Pri odločanju o odobritvi predlagane obveznosti znotraj dneva nacionalni regulativni organ oceni, ali ta obveznost znotraj dneva izpolnjuje merila, določena v členu 26(2).

2. Nacionalni regulativni organ se pred sprejetjem utemeljene odločitve posvetuje z nacionalnimi regulativnimi organi sosednjih držav članic in upošteva njihova mnenja. Sosednji nacionalni regulativni organ(-i) lahko Agencijo zaprosi(-jo) za mnenje o odločitvi iz odstavka 1 v skladu s členom 7(4) Uredbe (ES) št. 713/2009.

Člen 28

Obstoječe obveznosti znotraj dneva

Če ima operater prenosnega sistema obveznosti znotraj dneva na dan, ko stopi v veljavo ta uredba, ta operater prenosnega sistema v šestih mesecih od tega dne izvede postopek iz člena 26(5) do (7) in obveznost(-i) znotraj dneva predloži nacionalnemu regulativnemu organu v odobritev v skladu s členom 27, da lahko nadaljuje z njeno (njihovo) uporabo.

POGLAVJE VII

DOGOVORI O NEVTRALNOSTI

Člen 29

Načela nevtralnosti

1. Operater prenosnega sistema ne pridobi koristi ali utрпи izgube s plačilom ali prejemom stroškov dnevnega odstopanja, stroškov znotraj dneva, stroškov ukrepov izravnave in drugih stroškov, povezanih z njegovimi dejavnostmi izravnave, ki se štejejo za vse dejavnosti, ki jih izvede operater prenosnih sistemov, da izpolni obveznosti, določene v tej uredbi.

2. Operater prenosnega sistema prenese na uporabnike omrežja:

(a) vse stroške in prihodke, ki izhajajo iz stroškov dnevnega odstopanja in stroškov znotraj dneva;

(b) vse stroške in prihodke, ki izhajajo iz ukrepov izravnave, izvedenih v skladu s členom 9, razen če nacionalni regulativni organ meni, da so ti stroški in prihodki nastali neučinkovito glede na veljavne nacionalne predpise. Takšno mnenje temelji na oceni, ki:

(i) prikazuje, v kolikšnem obsegu bi lahko operater prenosnega sistema razumno zmanjšal nastale stroške pri izvajanju ukrepa izravnave; ter

(ii) se opravi glede na informacije, čas in orodja, ki so bili operaterju prenosnega sistema na voljo, ko se je odločil za izvajanje ukrepa izravnave;

(c) vse druge stroške in prihodke, ki so povezani z dejavnostmi izravnave, ki jih je izvedel operater prenosnega sistema, razen če nacionalni regulativni organ meni, da so ti stroški in prihodki nastali neučinkovito glede na veljavne nacionalne predpise.

3. Če se izvrši spodbuda za učinkovito izvajanje ukrepov izravnave, je skupna finančna izguba omejena na neučinkovito nastale stroške in prihodke operaterja prenosnega sistema.

4. Operaterji prenosnih sistemov objavijo ustrezne podatke o skupnih stroških iz odstavka 1 in o skupnih stroških nevtralnosti za izravnavo vsaj tako pogosto, kot se ti stroški zaračunavajo uporabnikom omrežja, vendar najmanj enkrat na mesec.

5. Ne glede na odstavka 1 in 2 je lahko operater prenosnega sistema kot ponudnik izravnave vključen v mehanizem spodbud iz člena 11.

Člen 30

Denarni tokovi iz stroškov nevtralnosti za izravnavo

1. Stroške nevtralnosti za izravnavo plača ali prejme zadevni uporabnik omrežja.

2. Nacionalni regulativni organ vzpostavi ali odobri in objavi metodologijo za izračun stroškov nevtralnosti za izravnavo, vključno z njihovo razdelitvijo med uporabnike omrežja in pravili o upravljanju kreditnega tveganja.

3. Stroški nevtralnosti za izravnavo so sorazmerni z obsegom uporabe zadevnih vstopnih ali izstopnih točk ali prenosnega omrežja s strani uporabnika omrežja.

4. Stroški nevtralnosti za izravnavo se izkazujejo ločeno ob izdaji računov uporabnikom omrežja; računu se predložijo zadostne dodatne informacije, ki so opredeljene v metodologiji iz odstavka 2.

5. Če se uporabi varianta 2 modela za informacije in če lahko stroški nevtralnosti za izravnavo temeljijo na predvidenih stroških in prihodkih, metodologija operaterja prenosnega sistema za izračun stroškov nevtralnosti za izravnavo predpisuje pravila o ločenih stroških nevtralnosti za izravnavo za ne dnevno merjene prevzeme.

6. Kjer je to primerno, metodologija operaterja prenosnega sistema za izračun stroškov nevtralnosti za izravnavo lahko predpisuje pravila o delitvi stroškov nevtralnosti za izravnavo na elemente in posledični razdelitvi ustreznih zneskov med uporabnike omrežja, da se zmanjša navzkrižno subvencioniranje.

Člen 31

Dogovori o upravljanju kreditnega tveganja

1. Operater prenosnega sistema ima pravico sprejeti potrebne ukrepe in uporabnikom omrežja predpisati zadevne pogodbene zahteve, vključno s finančnim zavarovanjem, da zmanjša njihove zamude pri plačilih v zvezi z vsemi zapadlimi plačili stroškov iz členov 29 in 30.

2. Pogodbene zahteve zagotavljajo pregledno in enakovredno obravnavo, so sorazmerne z namenom in opredeljene v metodologiji iz člena 30(2).

3. Če je neplačilo mogoče pripisati uporabniku omrežja, operater prenosnega sistema ni obvezan kriti nastale izgube, pod pogojem, da so bili ukrepi in zahteve iz odstavkov 1 in 2 ustrezno izvedeni in da se izguba povrne v skladu z metodologijo iz člena 30(2).

POGLAVJE VIII

ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJ

Člen 32

Obveznosti operaterjev prenosnih sistemov glede obveščanja uporabnikov omrežja

Informacije, ki jih operater prenosnega sistema posreduje uporabnikom omrežja, se nanašajo na:

1. splošno stanje prenosnega omrežja v skladu s točko 3.4(5) Priloge I k Uredbi (ES) št. 715/2009;
2. ukrepe izravnave s strani operaterja prenosnega sistema iz poglavja III;
3. predaje in prevzeme uporabnika omrežja za dan dobave plina iz členov 33 do 42.

Člen 33

Splošne določbe

1. Če operater prenosnega sistema ne zagotavlja informacij v skladu s točko 3.1.2 Priloge I k Uredbi (ES) št. 715/2009, operater prenosnega sistema zagotovi vse informacije iz člena 32 na naslednji način:

- (a) na spletni strani operaterja prenosnega sistema ali drugega sistema, ki zagotavlja informacije v elektronski obliki;
- (b) brezplačno dostopno uporabnikom omrežja;
- (c) uporabniku prijazno;
- (d) jasno, količinsko opredeljivo in lahko dostopno;
- (e) nediskriminatorno;
- (f) podano v skladnih enotah, bodisi v kWh ali kWh/d in kWh/h;
- (g) v uradnem(-ih) jeziku(-ih) države članice in v angleščini.

2. Če izmerjene količine ni mogoče pridobiti s števca, se lahko uporabi nadomestna vrednost. Ta nadomestna vrednost se uporablja kot alternativna referenčna vrednost, za katero operater prenosnega sistema ne daje nobenega dodatnega jamstva.

3. Zagotavljanje dostopa do informacij se ne razlaga kot predložitev kakršnega koli posebnega jamstva, razen glede razpoložljivosti teh informacij v opredeljenem formatu in načinu, na primer prek spletišča ali spletnega naslova, ter povezanega dostopa uporabnikov omrežja do teh informacij v običajnih pogojih uporabe. Operaterji prenosnih sistemov niso v nobenem primeru odgovorni za zagotovitev kakršnega koli dodatnega jamstva, zlasti glede sistema IT uporabnikov omrežja.

4. Nacionalni regulativni organ se odloči za en model zagotavljanja informacij v posameznem območju izravnave. Za zagotavljanje informacij o predajah in prevzemih, merjenih znotraj dneva, se uporabljajo enaka pravila za vse modele.

5. Za območja izravnave, kjer naj bi se po začetku veljavnosti te uredbe uporabljala varianta 2 modela za zagotavljanje informacij, operater prenosnega sistema ali pristojni nacionalni regulativni organ izvede predhodno tržno posvetovanje.

Člen 34

Predaje in prevzemi, merjeni znotraj dneva

1. Za predaje in prevzeme v območju izravnave, ki so merjeni znotraj dneva, operater prenosnega sistema razen potrjene količine ni obvezan posredovati informacij, če je dodelitev uporabniku omrežja enaka njegovi potrjeni količini.

2. Za predaje in prevzeme v območju izravnave, kjer dodelitev uporabniku omrežja ni enaka njegovi potrjeni količini, operater prenosnega sistema na dan dobave plina D posreduje uporabnikom omrežja najmanj dve posodobitvi njihovih izmerjenih pretokov, vsaj za skupne predaje in prevzeme, merjene znotraj dneva, pri čemer se odloči za eno izmed spodnjih dveh možnosti:

(a) vsaka posodobitev zajema plinske tokove od začetka dneva dobave plina D ali

(b) vsaka posodobitev zajema dodatne mejne pretoke plina po pretoku, o katerem se je poročalo v prejšnji posodobitvi.

3. Prve posodobitve zajemajo vsaj štiri ure pretoka plina znotraj dneva dobave plina D. Te posodobitve se zagotovijo čim prej in v štirih urah po pretoku plina ter najpozneje do 17.00 UTC (zimski čas) ali 16.00 UTC (poletni čas).

4. Čas posredovanja druge posodobitve se določi ob soglasju nacionalnega regulativnega organa in ga objavi operater prenosnega sistema.

5. Operater prenosnega sistema lahko od uporabnikov omrežja zahteva, da navedejo, do katerih informacij iz odstavka 2 imajo dostop. Na podlagi prejetega odgovora ta operater

prenosnega sistema zagotovi uporabniku omrežja tiste informacije, do katerih nima dostopa, v skladu z odstavki 2 do 4.

6. Če operater prenosnega sistema ni odgovoren za razdeljevanje količin plina med uporabnike omrežja v sklopu postopka dodeljevanja, ne glede na odstavek 2 posreduje na dan dobave plina D vsaj skupne vrednosti predaj in prevzemov najmanj dvakrat na dan za ta dan dobave plina D.

Člen 35

Dnevno merjeni prevzemi

1. Če se uporablja varianta 1 modela za zagotavljanje informacij, operater prenosnega sistema na dan dobave plina D zagotovi uporabnikom omrežja najmanj dve posodobitvi njihovega deleža izmerjenih pretokov vsaj za skupne dnevno izmerjene prevzeme, pri čemer se odloči za eno izmed spodnjih dveh možnosti:

(a) vsaka posodobitev zajema plinske tokove od začetka dneva dobave plina D ali

(b) vsaka posodobitev zajema dodatne mejne pretoke plina po pretoku, o katerem se je poročalo v prejšnji posodobitvi.

2. Vsaka posodobitev se posreduje v dveh urah od konca zadnje ure pretokov plina.

Člen 36

Ne dnevno merjeni prevzemi

1. Če se uporablja osnovni primer modela za zagotavljanje informacij:

(a) operater prenosnega sistema na dan dobave plina D-1 posreduje uporabnikom omrežja prognozo njihovih ne dnevno merjenih prevzemov za dan dobave plina D najpozneje do 12.00 UTC (zimski čas) ali 11.00 UTC (poletni čas);

(b) operater prenosnega sistema na dan dobave plina D posreduje uporabnikom omrežja najmanj dve posodobitvi prognoze njihovih ne dnevno merjenih prevzemov.

2. Prva posodobitev se posreduje najpozneje do 13.00 UTC (zimski čas) ali 12.00 UTC (poletni čas).

3. Čas posredovanja druge posodobitve se določi ob soglasju nacionalnega regulativnega organa in ga objavi operater prenosnega sistema. Pri tem se upošteva naslednje:

(a) dostop do kratkoročnih standardiziranih produktov na trgovalni platformi;

(b) točnost prognoze ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja glede na čas, ko je bila posredovana;

- (c) čas, ko se konča obdobje za popravljeno napoved, kot predpisuje člen 15(1);
- (d) čas prve posodobitve prognoze ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja.

4. Če se uporablja varianta 1 modela za zagotavljanje informacij, operater prenosnega sistema na dan dobave plina D posreduje uporabnikom omrežja najmanj dve posodobitvi njihovega deleža izmerjenih pretokov vsaj za skupne ne dnevno merjene prevzeme, kot je navedeno v členu 35.

5. Če se uporablja varianta 2 modela za zagotavljanje informacij, operater prenosnega sistema na dan dobave plina D-1 posreduje uporabnikom omrežja napoved njihovih ne dnevno merjenih prevzemov za dan dobave plina D, kot je navedeno v odstavku 1(a).

Člen 37

Predaje in prevzemi po dnevu dobave plina

1. Operater prenosnega sistema najpozneje do konca dneva dobave plina D+1 sporoči vsakemu uporabniku omrežja prvotno dodelitev za njegove predaje in prevzeme na dan dobave plina D ter prvotno količino dnevnega odstopanja.

- (a) V osnovnem primeru in varianti 1 modelov za zagotavljanje informacij se dodeli ves plin, dobavljen v distribucijski sistem;
- (b) pri varianti 2 modela za zagotavljanje informacij so ne dnevno merjeni prevzemi enaki prognozi ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja za dan vnaprej;
- (c) pri varianti 1 modela za zagotavljanje informacij se prvotna dodelitev in prvotna količina dnevnega odstopanja šteje kot končna dodelitev in končna količina dnevnega odstopanja.

2. Če velja začasni ukrep iz členov 47 do 51, se lahko prvotna dodelitev in prvotna količina dnevnega odstopanja sporočita v treh dneh dobave plina po dnevu dobave plina D, če iz tehničnega in operativnega vidika skladnost z odstavkom 1 ni mogoča.

3. Operater prenosnega sistema vsakemu uporabniku omrežja sporoči končno dodelitev za njegove predaje in prevzeme ter končno količino dnevnega odstopanja do roka, ki je določen v veljavnih nacionalnih predpisih.

Člen 38

Analiza stroškov in koristi

1. Operaterji prenosnih sistemov v dveh letih od začetka veljavnosti te uredbe ocenijo stroške in koristi:

(a) pogostejšega posredovanja informacij uporabnikom omrežja;

(b) skrajšanja povezanih rokov za posredovanje informacij;

(c) večje točnosti posredovanih informacij.

V analizi stroškov in koristi je opredeljena razčlenitev stroškov in koristi med kategorijami zadevnih subjektov.

2. Operater prenosnega sistema se o tej oceni posvetuje z deležniki v sodelovanju z operaterji distribucijskih sistemov, če to nanje vpliva.

3. Na podlagi rezultatov posvetovanja nacionalni regulativni organ odloči o vseh ustreznih spremembah glede zagotavljanja informacij.

Člen 39

Obveznosti operaterjev distribucijskih sistemov in pripravljavcev prognoz glede obveščanja operaterja prenosnega sistema

1. Vsak operater distribucijskega sistema, ki je povezan z območjem izravnave, in vsi pripravljavci prognoz operaterjem prenosnih sistemov v ustreznih območjih izravnave posredujejo informacije, ki jih potrebujejo, da lahko posredujejo informacije uporabnikom omrežja v skladu s to uredbo. To zajema predaje in prevzeme v distribucijskem sistemu, ne glede to, ali je tak sistem del območja izravnave ali ne.

2. Informacije, njihova oblika in postopek posredovanja se opredelijo v sodelovanju z operaterjem prenosnega sistema, operaterjem distribucijskih sistemov in pripravljavcem prognoz, da se zagotovi ustrezno posredovanje informacij uporabnikom omrežja s strani operaterjev prenosnih sistemov v skladu s tem poglavjem, zlasti v skladu z merili iz člena 33(1).

3. Te informacije se posredujejo operaterju prenosnega sistema v enaki obliki, kot je opredeljena v veljavnih nacionalnih predpisih, in so skladne z obliko, ki jo uporablja operater prenosnega sistema za posredovanje informacij uporabnikom omrežja.

4. Nacionalni regulativni organ lahko operaterja prenosnega sistema, operaterja distribucijskega sistema in pripravljavca prognoz pozove, naj predlaga mehanizem spodbud za predložitev točne prognoze ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja, ki izpolnjuje merila, določena za operaterja prenosnega sistema iz člena 11(4).

5. Nacionalni regulativni organ imenuje pripravljavce prognoz v območju izravnave po predhodnem posvetovanju z zadevnimi operaterji prenosnih sistemov in operaterji distribucijskih sistemov. Pripravljavec prognoze je odgovoren za pripravo prognoze ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja in po potrebi naknadnih dodelitev. Pripravljavec prognoz je lahko operater prenosnega sistema, operater distribucijskega sistema ali tretja oseba.

Člen 40

Obveznosti operaterjev distribucijskih sistemov glede obveščanja operaterja prenosnega sistema

Operater distribucijskega sistema posreduje operaterju prenosnega sistema informacije o predajah in prevzemih v distribucijskem sistemu, merjenih znotraj dneva in dnevno, v skladu z zahtevami glede obveščanja iz člena 34(2) do (6) ter členov 35 in 37. Te informacije se posredujejo operaterju prenosnega sistema v roku, ki operaterju prenosnega sistema omogoča, da posreduje informacije uporabnikom omrežja.

Člen 41

Obveznosti operaterjev distribucijskih sistemov glede obveščanja pripravljavcev prognoz

1. Operaterji distribucijskih sistemov so odgovorni za posredovanje zadostnih in posodobljenih informacij pripravljavcu prognoz za namen uporabe metodologije za prognoze ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja, kot določa člen 42(2). Te informacije se posredujejo pravočasno v skladu z roki, ki jih opredelijo pripravljavci prognoz skladno s svojimi potrebami.

2. Odstavek 1 se smiselno uporablja za varianto 1.

Člen 42

Obveznosti pripravljavcev prognoz glede obveščanja operaterja prenosnega sistema

1. Pripravljavci prognoz posredujejo operaterju prenosnega sistema prognoze ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja in kasnejših dodelitev v skladu z zahtevami glede obveščanja iz členov 36 in 37. Te informacije se posredujejo operaterju prenosnega sistema v roku, ki zadostuje, da operater prenosnega sistema posreduje informacije uporabnikom omrežja, v primeru prognoz ne dnevno merjenega prevzema za dan vnaprej in znotraj dneva uporabnika omrežja pa najpozneje eno uro pred rokom iz člena 36(1)(a) in (b), razen če se operater prenosnega sistema in pripravljavec prognoz dogovorita o kasnejšem roku, ki zadostuje, da operater prenosnega sistema posreduje te informacije uporabnikom omrežja.

2. Metodologija za prognoziranje ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja temelji na statističnem modelu povpraševanja, kjer je vsakemu ne dnevno izmerjenemu prevzemu dodeljen profil obremenitve, sestavljen iz formule nihanj v

povpraševanju po plinu v primerjavi s spremenljivkami, kot so temperatura, dan v tednu, vrsta odjemalca in čas počitnic. Preden se metodologija sprejme, se o njej posvetuje.

3. Pripravljavec prognoz objavi poročilo o točnosti prognoz ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja vsaj vsaki dve leti.

4. Kjer je to primerno, operaterji prenosnega sistema posredujejo podatke o pretokih plina v roku, ki pripravljavcu prognoze omogoča, da izpolni svoje obveznosti iz tega člena.

5. Odstavki 2 do 4 se smiselno uporabljajo za varianto 1.

POGLAVJE IX

STORITEV PRILAGODLJIVE NOTRANJE ZMOGLJIVOSTI PLINOVODA

Člen 43

Splošne določbe

1. Operaterji prenosnih sistemov lahko uporabnikom omrežja ponudijo storitev prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda, ko s tem povezane pogoje odobri nacionalni regulativni organ.

2. Pogoji, ki veljajo za storitev prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda, so skladni z odgovornostjo uporabnika omrežja, da izravna svoje predaje in prevzeme v dnevu dobave plina.

3. Storitev prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda je omejena na stopnjo prilagodljive notranje zmogljivosti, ki je na voljo v prenosnem omrežju in ki po oceni zadevnega operaterja prenosnega sistema ni potrebna za njegovo opravljanje funkcije prenosa.

4. Plin, ki ga uporabniki omrežja dobavijo v prenosno omrežje in iz njega prevzemajo v sklopu te storitve, se upošteva pri izračunu njihove količine dnevnega odstopanja.

5. Mehanizem nevtralnosti, opredeljen v poglavju VII, ne velja za storitev prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda, razen če nacionalni regulativni organ odloči drugače.

6. Uporabniki omrežja obvestijo zadevnega operaterja prenosnega sistema o uporabi storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda, tako da mu posredujejo napovedi in popravljene napovedi.

7. Operater prenosnega sistema lahko opusti zahtevo, da uporabniki omrežja predložijo napovedi in popravljene napovedi iz odstavka 6, če neobstoj takšnih napovedi ne ogroža kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom, in če ima operater prenosnega sistema dovolj informacij, da zagotovi točno dodelitev uporabe storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda naslednji dan dobave plina.

Člen 44

Pogoji za zagotavljanje storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda

1. Storitev prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda se lahko zagotovi, šele ko so izpolnjena vsa naslednja merila:

- (a) operaterju prenosnih sistemov ni treba skleniti nobene pogodbe s katerim koli ponudnikom infrastrukture, kot so upravljavci skladiščnih sistemov ali operaterji sistemov obratov za UZP, za namen zagotavljanja storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda;
- (b) prihodki, ki jih operater prenosnih sistemov ustvari z zagotavljanjem storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda, so vsaj enaki stroškom, ki so ali bodo nastali pri zagotavljanju te storitve;
- (c) storitev prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda se ponudi na pregledni in nediskriminatorni osnovi ter se lahko ponudi z uporabo konkurenčnih mehanizmov;
- (d) operater prenosnih sistemov uporabniku omrežja ne zaračuna, neposredno ali posredno, nobenih stroškov, ki nastanejo pri zagotavljanju storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda, če zadevni uporabnik omrežja zanjo ne sklene pogodbe, ter
- (e) zagotavljanje storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda nima škodljivega vpliva na čezmejno trgovino.

2. Operater prenosnih sistemov da prednost zmanjšanju obveznosti znotraj dneva pred zagotavljanjem storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda.

POGLAVJE X

ZAČASNI UKREPI

Člen 45

Začasni ukrepi: splošne določbe

1. Če kratkoročni veleprodajni trg s plinom ni dovolj likviden, operaterji prenosnih sistemov izvedejo ustrezne začasne ukrepe iz členov 47 do 50. Ukrepi izravnave, ki jih izvede operater prenosnega sistema v primeru začasnih ukrepov, spodbujajo likvidnost kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom, kolikor je to mogoče.

2. Uporaba začasnega ukrepa ne posega v izvajanje katerega koli drugega začasnega ukrepa kot alternative ali dodatno, pod pogojem, da so ti ukrepi namenjeni spodbujanju konkurence in likvidnosti kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom ter skladni s splošnimi načeli iz te uredbe.

3. Začasne ukrepe iz odstavkov 1 in 2 vsak operater prenosnega sistema oblikuje in izvaja v skladu s poročilom iz člena 46(1), ki ga v skladu s postopkom iz člena 46 odobri nacionalni regulativni organ.

4. Poročilo predvideva zaključek začasnih ukrepov najpozneje v petih letih od začetka veljavnosti te uredbe.

Člen 46

Začasni ukrepi: letno poročilo

1. Če operater prenosnega sistema predvidi izvajanje ali nadaljnje izvajanje začasnih ukrepov, pripravi poročilo, ki opredeljuje:

(a) opis stanja razvoja in likvidnosti kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom v času priprave poročila, ko je to na voljo operaterju prenosnega sistema, vključno z med drugim:

(i) številom transakcij, sklenjenih na vozlišču, in številom transakcij na splošno;

(ii) opredelitvijo ukrepov, ki bodo sprejeti za odpravo začasnih ukrepov, vključno z merili za takšne ukrepe in oceno njihove časovne razporeditve;

(iii) številom udeležencev, ki imajo dostop do kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom;

(iv) številom udeležencev, ki so aktivni na kratkoročnem veleprodajnem trgu s plinom v določenem obdobju;

(b) začasne ukrepe, ki naj bi se uporabili;

(c) razloge za uporabo začasnih ukrepov:

(i) pojasnilo, zakaj so potrebni začasni ukrepi zaradi stanja razvoja kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom iz točke (b);

(ii) ocena vpliva začasnih ukrepov na povečanje likvidnosti kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom;

(d) opredelitev ukrepov, ki bodo sprejeti za odpravo začasnih ukrepov, vključno z merili za takšne ukrepe in oceno njihove časovne razporeditve.

2. Operater prenosnega sistema se posvetuje z deležniki o predlaganem poročilu.

3. Po posvetovalnem postopku operater prenosnega sistema predloži poročilo nacionalnemu regulativnemu organu za odobritev. Prvo poročilo se predloži v šestih mesecih od začetka veljavnosti te uredbe, nadaljnja poročila, ki po potrebi posodablajo prvo poročilo, pa se predložijo letno.

4. Nacionalni organ sprejme in objavi utemeljeno odločitev v šestih mesecih od prejema popolnega poročila. Ta odločitev se nemudoma sporoči Agenciji in Komisiji. Pri odločanju o odobritvi poročila nacionalni regulativni organ oceni učinek predlaganega poročila na harmonizacijo režimov za izravnavo odstopanj, pospeševanje povezovanja trgov ter zagotavljanje nediskriminacije, učinkovite konkurence in učinkovitega delovanja trga s plinom.

5. Uporablja se postopek iz člena 27(2).

Člen 47

Platforma za izravnavo

1. Če je kratkoročni veleprodajni trg s plinom premalo likviden ali se to predvideva ali če časovnih ali lokacijskih produktov, ki jih zahteva operater prenosnega sistema, ni mogoče razumno nabaviti na tem trgu, se vzpostavi platforma za izravnavo za namen izravnave s strani operaterja prenosnega sistema.

2. Operaterji prenosnih sistemov preučijo, ali je mogoče vzpostaviti skupno platformo za izravnavo za sosednja območja izravnave v okviru sodelovanja med operaterji prenosnih sistemov ali če obstaja zadostna zmogljivost za medsebojno povezovanje in se šteje, da je vzpostavitev takšne skupne platforme za izravnavo učinkovita. Če je vzpostavljena skupna platforma za izravnavo, jo upravljajo zadevni operaterji prenosnih sistemov.

3. Če se razmere iz odstavka 1 po petih letih bistveno ne spremenijo, se lahko nacionalni regulativni organ brez poseganja v člen 45(4) in po predložitvi ustrezne spremembe poročila odloči, da upravljanje platforme za izravnavo podaljša za največ pet let.

Člen 48

Alternativa platformi za izravnavo

Če lahko operater prenosnega sistema dokaže, da zaradi nezadostne zmogljivosti za medsebojno povezovanje med območji izravnave platforma za izravnavo ne more povečati likvidnosti kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom in omogočiti operaterju prenosnega sistema, da izvede učinkovite ukrepe izravnave, lahko uporabi alternativno možnost, na primer storitve izravnave, ki jo mora odobriti nacionalni regulativni organ. Če se uporabi taka alternativna možnost, se določi pogoje naknadnih pogodbениh dogovorov, veljavne cene in trajanje.

Člen 49

Začasni stroški odstopanja

1. Če so potrebni začasni ukrepi iz člena 45, se lahko cena določi z izračunom v skladu s poročilom iz člena 46, ki nadomesti metodologijo za izračun stroškov dnevnega odstopanja.

2. V tem primeru se lahko cena oblikuje na podlagi administrativne cene, približka tržne cene ali cene, oblikovane na podlagi trgovanja na platformi za izravnavo.

3. Približek tržne cene čim bolj izpolnjuje pogoje iz člena 22(6). Približek se oblikuje ob upoštevanju možnega tveganja za tržno zlorabo.

Člen 50

Dovoljeno odstopanje

1. Dovoljena odstopanja se lahko uporabljajo samo, če uporabniki omrežja nimajo dostopa do:

(a) kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom, ki je dovolj likviden;

(b) plina, potrebnega zaradi kratkoročnih nihanj v ponudbi in povpraševanju po plinu; ali

(c) zadostnih informacij o svojih predajah in prevzemih.

2. Dovoljena odstopanja se uporabijo:

(a) za količino dnevnega odstopanja uporabnikov omrežja;

(b) na pregledni in nediskriminatorni osnovi;

(c) samo v potrebnem obsegu in za čim krajše obdobje.

3. Uporaba dovoljenih odstopanj lahko zmanjša finančno izpostavljenost uporabnika omrežja do mejne prodajne cene ali mejne nakupne cene za del ali vso količino dnevnega odstopanja za dan dobave plina.

4. Dovoljena raven odstopanja je največja količina plina, ki jo kupi ali proda posamezni uporabnik omrežja po tehtani povprečni ceni. Če obstaja preostanek količine plina, ki tvori količino dnevnega odstopanja posameznega uporabnika omrežja in presega dovoljeno raven odstopanja, se proda ali kupi po mejni prodajni ceni ali mejni nakupni ceni.

5. Oblikovanje dovoljene ravni odstopanja:

(a) odraža prilagodljivost prenosnega omrežja in potrebe uporabnika omrežja;

(b) odraža stopnjo tveganja za uporabnika omrežja pri izravnavi njegovih predaj in prevzemov;

- (c) ne ogroža razvoja kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom;
- (d) ne povzroči neprimerno visokega povečanja stroškov ukrepov izravnave operaterja prenosnega sistema.
6. Dovoljena raven odstopanja se izračuna na podlagi predaj in prevzemov posameznega uporabnika omrežja brez upoštevanja trgovanja na virtualni trgovalni točki, za vsak dan dobave plina. Podkategorije se opredelijo v veljavnih nacionalnih predpisih.
7. Dovoljena raven odstopanja, ki velja za ne dnevno merjene prevzeme, opredeljene v veljavnih nacionalnih predpisih, temelji na razliki med ustrezno prognozo ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja in dodelitvijo za ne dnevno merjeni prevzem.
8. Dovoljena raven odstopanja lahko vsebuje element, ki se izračuna ob upoštevanju odstopanja prognoze ne dnevno merjenih prevzemov uporabnika omrežja, ki predstavlja količino, za katero zadevna napoved:
- (a) presega dodelitev za ne dnevno merjeni prevzem v primeru, da je količina dnevnega odstopanja pozitivna;
- (b) zaostaja za dodelitvijo za ne dnevno merjeni prevzem v primeru, da je količina dnevnega odstopanja negativna.
- (a) v skladu s pogoji obstoječe pogodbe, če ta vsebuje določbe, ki dovoljujejo zmanjšanje zavezane količine plina in/ali prenehanje obstoječe pogodbe; ali
- (b) če takšnih pogodbenih pravic ni, na naslednji način:
- (i) pogodba ostane v veljavi do prenehanja v skladu z veljavnimi pogoji;
- (ii) pogodbeni stranki upoštevata dodatne dogovore, da sprostita nazaj na trg ves presežni plin, ki ni potreben za namene izravnave, s čimer omogočita dostop drugim uporabnikom omrežja do večjih količin prilagodljivosti.
4. Če veljavna pogodba predpisuje zmanjšanje prilagodljivosti v količini, ki je skladna z razpoložljivim presežkom, operater prenosnega sistema zmanjša prilagodljivost, čim je to razumno mogoče po začetku veljavnosti te uredbe ali čim je mogoče ugotoviti obstoj presežka.
5. Operater prenosnih sistemov se posvetuje z deležniki o posebnih predlogih, ki naj se izvedejo kot začasni ukrepi za sprostitev morebitne presežne prilagodljivosti po veljavni dolgoročni pogodbi.
6. Operater prenosnih sistemov objavi informacije o izvedenih ukrepih izravnave v skladu z veljavno dolgoročno pogodbo.
7. Nacionalni regulativni organ lahko določi ciljni delež zmanjšanja dolgoročnih pogodb, da se poveča likvidnost kratkoročnega veleprodajnega trga s plinom.

POGLAVJE XI

KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE

Člen 51

Sprostitev presežne prilagodljivosti operaterja prenosnega sistema

1. Če dolgoročne pogodbe o nabavi prilagodljivosti, veljavne na datum začetka veljavnosti te uredbe, dodeljujejo operaterju prenosnega sistema pravico do prevzema ali dobave določenih količin plina, si operater prenosnega sistema prizadeva zmanjšati te količine prilagodljivosti.
2. Pri določanju količine presežne prilagodljivosti, ki je na voljo za predajo ali prevzem po veljavni dolgoročni pogodbi, operater prenosnega sistema upošteva uporabo kratkoročnih standardiziranih produktov.
3. Presežna prilagodljivost se lahko sprost:

Člen 52

Prehodne določbe

1. Nacionalni regulativni organ lahko na podlagi utemeljene zahteve operaterja prenosnega sistema odobri izpolnitev določb te uredbe v štiriindvajsetmesečnem obdobju od 1. oktobra 2014, pod pogojem, da operater prenosnega sistema ne izvede nobenega začasnega ukrepa iz poglavja X. Če nacionalni regulativni organ uporabi to možnost, se ta uredba v predhodnem obdobju iz sklepa nacionalnega regulativnega organa v območju izravnave navedenega operaterja prenosnega sistema ne uporablja.
2. Nacionalni organ v skladu z odstavkom 1 sprejme in objavi utemeljeno odločitev v treh mesecih od prejema take zahteve. Ta odločitev se nemudoma sporoči Agenciji in Komisiji.

*Člen 53***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Brez poseganja v člene 28, 33(5), 38(1), 45(4), 46(3), 51 in 52 se ta uredba uporablja od 1. oktobra 2015.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 26. marca 2014

Za Komisijo
Predsednik
José Manuel BARROSO
